

עין משפט
גד מצוה

קח א מיי פ"ד מהל' שכירות הלכה ג סמג עשין פט (טו"מ) סיומן (טט):

קב ב מיי פ"ח מהל' אסורי ביאה הלכ' מה טוש"ע אה"ע סי' ז סעיף י:

קי ג מיי פ"ח מהל' גירושין הל' ג סמג עשין ג טוש"ע שס סיומן קמח סעיף ב:

קיא ד מיי פ"ח מהל' אסורי ביאה הלכ' יט סמג לאוין קמח טוש"ע שס סיומן ז סעיף ב:

קיב ה מיי פ"ג מהל' עדות הלכה יב סמג עשין קט טוש"ע ח"מ סי' מה סעיף ה:

קיג ו מיי פ"ח מהל' אסורי ביאה הל' יט טוש"ע אה"ע סי' ז סעיף ב:

קיד ז מיי שס הלכה יח טוש"ע שס סעיף א:

קכו ח מיי שס הלכה יט טוש"ע שס סעיף ב:

קכז ט מיי שס הלכה כה טוש"ע שס סעיף ט:

קכז י מהל' כ סמג לאוין קכ טוש"ע אה"ע סי' ו סעיף ז וסי' קיט סעיף ז:

הגהות מהר"י

לנדה

^[א] תוס' ד"ה במסכתא. אלא לעדות אשה דלמחר ציננות והכל בשניה דרננן הקלו כ"ל:

הגהות מהר"י

תוספות רי"ד

אפישטאט ולקולא עבדי' בעי ר"א לא נבדחא ולא נטמאהו מהו מי אמרינן מה לי לשקר במקום חששא אי לא. ולא אפישטאט ולקולא עבדי': ואם יש להן עדים אפילו עבד ואפילו שפחה מהמינא ורמינהו לא דירחיד עמו אלא בעדים אפילו עבד ואפילו שפחה חוץ משפחתה מפני שלכה גס בשפחתה. פ"י גבי ש"כ"מ שנתן גט לאשתו דהייששין שמא יבוא עליה דף ק"ו. היה נאמן על עצמו במסית לפי תומו הני מילי לתרומה אבל הכא מעלה עשו ציוחסין ^[א] ואומר ר"י דמסית לפי תומו אינו כשר ולא אלא לעדות אשה דרננן כדאמר ציננות והכל בשניה הקלו ^[ב]: ואם

כו:

האשה שנתארמלה

פרק שני כתובות

לא תתיחד עמו אלא בעדים. פירוש צקונטרס משום גט יסן ולא פירש לטעמיה דפירש צגיטין (דף עג.) דצמיהוים אס מתי מגורשת למפרע משעת נתינה ולא תתיחד עמו משום חשש קידושין כמו המגרש אשתו ולנה עמו צפונדקי צית הלל אומרים לריכה הימנו גט שני (שס דף פא.) »[ולא שיין גט יסן כלל לפירוש דהססן וכן משמע הסס בגמרא אבל לרבינו חס דמפרש מה היא צאותן הימים קאי אמהיום אס מתי ונעשה כאומר מעת שאני צעולם שאין דעתו לגרשה אע"פ שאומר מהיום אלא שעה אחת לפני מיתתו הוי טעמא משום גט יסן ובתוספתא משמע כפי רבינו חס"ט]:

שפיר קאמר דך דרבינא ויבר ירבה. זה שגא נולד כאן והלך עם

אציו למדינת הים ועשה כשחור ואמר לא ידענא לך מיחוי כשיקרא כי היה לו לידע אס הוא אחיו אס לאו כיון שמכירו קודם להכי קאמר רב חסדא דשפיר קאמר ליה שאינו מכירו כדאשכחן ציוסף: **אמר ליה אית די סהדי ומסתפינו מיניה דאיניש אמא** הוא. נראה לר"י דמייא שהציא עדים ואומרים אותו עדות שאתה שואל לא נאמר ^(ו) לך כלום עליו דרגלים לדבר שהוא אלס אמר ליה זיל כו' פי' לך הנא אותם עדים עצמם שיראים להעיד ^(ז) עליך שיעידו שאינו אחיך או שיאמרו שאינם יודעים אס הוא אחיך אס לאו וקאמר השמא נמי כיון שיראים ממנו יסקרו לומר אינו אחיו או שאין יודעין אס הוא אחיו אבל אס אין רגלים לדבר אין נראה כלל שיהא נאמן לומר דגרנא אלמא הוא דאס לא כן כל אדם יאמר על חבירו שהוא גברא אלמא ויציא על חבירו ואס לא יציא יפקיד ועוד דקאמר השמא נמי אמו ומסהדי אטו משום דמסתפו מיניה הני סהדי מסתפו מיניה כולי עלמא:

תרתני לא עבדי. ששקמו ולא יעידו האמת ועוד שיאמרו

שקר וכן גצי שפחה:

במסיחה לפי תובמה. ואפילו הכי היא ובעלה אינן נאמנין אע"י דיוחקן אוכל חלות (לעיל דף ק"ו.) היה נאמן על עצמו במסית לפי תומו הני מילי לתרומה אבל הכא מעלה עשו ציוחסין ^[א] ואומר ר"י דמסית לפי תומו אינו כשר ולא אלא לעדות אשה דרננן כדאמר ציננות והכל בשניה הקלו ^[ב]: ואם

תנאי היא דרב פפא [מ"י לימא תנאי היא דרב פפא יכי תנאי ההיא במסיחה לפי תומה כי הא דכ"י אהא רב דימי אמר רב חנן קרטיגנאה משתעי מעשה בא לפני רבי יהושע בן לוי ואמרי לה רבי יהושע בן לוי מישתעי מעשה בא לפני רבי באדם אחד שהיה מסית לפי תומו ואמר אני ואמי נשבינו לבין העובדי כוכבים יצאתי לשאוב מים דעתי על אמי ללקט עצים דעתי על אמי ו'השיאה ר' לכהונה על פיו: **מתני'** אמר ר' זכריה בן הקצב ה'המעון הזה לא זזה ידה מתוך ידי משעה שנכנסו עובדי כוכבים לירושלים ועד שיצאו אמרו לו ה'אין אדם מעיד על עצמו: **גמ'** תנא ה'ואעפ"כ ייחד לה בית בחצרו וכשהיא יוצאה יוצאה בראש בניה וכשהיא נכנסת נכנסת בסוף בניה בעי אביי מהו לעשות בגרושה כן התם הוא דבשבויה הקילו אבל הכא לא או דלמא לא שגא ת"ש דתניא ^(א) המגרש את אשתו לא תנשא בשכונתו ואם

תנאי היא דרב פפא [מ"י לימא תנאי היא דרב פפא יכי תנאי ההיא במסיחה לפי תומה כי הא דכ"י אהא רב דימי אמר רב חנן קרטיגנאה משתעי מעשה בא לפני רבי יהושע בן לוי ואמרי לה רבי יהושע בן לוי מישתעי מעשה בא לפני רבי באדם אחד שהיה מסית לפי תומו ואמר אני ואמי נשבינו לבין העובדי כוכבים יצאתי לשאוב מים דעתי על אמי ללקט עצים דעתי על אמי ו'השיאה ר' לכהונה על פיו: **מתני'** אמר ר' זכריה בן הקצב ה'המעון הזה לא זזה ידה מתוך ידי משעה שנכנסו עובדי כוכבים לירושלים ועד שיצאו אמרו לו ה'אין אדם מעיד על עצמו: **גמ'** תנא ה'ואעפ"כ ייחד לה בית בחצרו וכשהיא יוצאה יוצאה בראש בניה וכשהיא נכנסת נכנסת בסוף בניה בעי אביי מהו לעשות בגרושה כן התם הוא דבשבויה הקילו אבל הכא לא או דלמא לא שגא ת"ש דתניא ^(א) המגרש את אשתו לא תנשא בשכונתו ואם

הצנים עממם שלא יתייחדו: וכשהיא נכנסת נכנסת צנוף צניה. כדי שלא יהא הוא והיא צחצר והצנים מצחוץ: **בגרושה**. כהן שגירש את אשתו מהו לדור עמו צחצר: **לא תנשא צנוסו**. לפי שמכירה צרמיזומי וקרילותיו שמא יצואו ללדי עצירה:

מה לי לשקר. אי צעיא אמרה נחצימי: **צמקוס עדים**. דאנן סהדי דכל שעתא איכא מיא: **ודאי איטמי**. צתמיה: **לא סתייחד עמו**. צמסכת גיטין היא. שכ"צ מרע שכתב ומסר גט לאשתו על מנת שאס מת יהא גט למפרע ולא תיזקק לחלילה לא תתייחד עמו שמא יצא

עליה והוא ליה גט יסן ותנאי צית הלל אוקרין לפטור צגט יסן ואיזבו גט יסן כל שנתייחד עמה מאחר שכתבו לה וטעמא גזירה שמא יאמרו גיטה קודם לצנה: **ואפילו על פי עצה**. דייח צעצד שהיה עמה ^(א): **שלנה גס צשפחה**. ותשמש צפניה: **רב אשי אמר הא והא צשפחה ידיה**. והיינו טעמא דצמתני' מהיימנא והתם לא מהיימנא דשפחה ידיה מיחזא חזיא צקילקול גצירתה ושחקת: **הסס**. גצי גט: **דשקיקוסה מסירתה**. שאינה לריכה שעתיד לומר לא ששמה אלא שמתמר איני הייתי עמה: **לא מהיימנא**. להיות זו מותרת על ידה דאי נמי חזיא לא מסהדא: **הכא**. גצי שצויה: **דשקיקוסה**. דשפחה: **אוסרתה**. לגצירתה דכל כמה שאינה מעידה לומר טהורה היא מחזקין לה צטמאה כי מסהדא ואמרה טהורה היא מהיימנא דלשקורי לאו אורחא אלא למשתק: **השפא נמי**. כיון ^(א) דרמחא לה לגצירתה או דלחלה מינה אחיא ומשקרא ואמרה טהורה היא: **תרסי לא עצדה**. חדא למשתק צקלקולה ועוד דמימי ותשקר: **אחא מצי חוואה**. שהלך אציו שס והוליכו עמו וגדלו שס ומת אציו וחזר לעירו ותצב חלקו צנכסי אציו: **א"ר**. רב

חסדא לההוא אחא: **שפיר קאמר לך**. שאינו מכירך לפי שיצאת צלא צתימת זקן [ויצאת צתמימת זקן]: **ויכר יוסף אס אחיו**. כששפירש מהן ככר היו חתומי זקן: **א"ר**. רב חסדא למרי: **זיל א' אייפינאו אס**. להנהו סהדי המכירין אותו ויעידוך שאינו צן אציק: **השפא נמי**. כיון דחללי מיניה אמו ומשקרי: **סרמי לא עבדי**. חדא דשחקי מלהעיד אמת וחדא דמסהדי שיקרא: **לימא כסנאי**. שפחתה אי מהיימנא אי לא: **זו עדות**. עדות זו של שצויה הכל כשרים צה איס ואשה חינוק ומינוקת: **חוץ מהיימנה**. היא עצמה: **דרב פפי ורב אשי**. דלמרו פעליה שפחה ידיה מהיימנא: **ודאי סנאי היא**. על כרחך יאמרו אןן דלאמרי כי מתנינא צתרייתא מדקשא לכו קמייתא: **דרב פפא**. דאמר לא מהיימנא: **מי לימא סנאי היא**. כלומר דחוק הוא לומר אגא דלאמרי כי מתנינא קמייתא או יוכל לתרץ מתנינא צתרייתא נמי כותיה למימר שפחתה כעצמה דמי והרי היא בכלל חוץ מהיימנה דקתני צה או מירוצא אחרינא: **אמר לך רב פפא כי סנאי היא**. דקתני הכל נאמנים ואפילו שפחה ידיה צמסיהא לפי תומה: **רב חנא קרטיגנאה משטעי**. רב חנן דמן קרטיגי היה מספר מעשה זה: **מתני'** **המעון הוא**. שצועה היא: **גמ' ואעפ"כ**. שאסרו עליו לפי שכהן היה: **כשהיא יוצאה**. והוא צחצר: **יוצאה צראש צניה**. שיהו

ואס

מה לי לשקר במקום עדים. דאנן סהדי שאין אותו הדרך צלא מים ^(ב"י) ^(א) דכל שעתא איכא מיא ^(בבברות ד"ו). לא תתייחד עמו. זה שנתן גט ואמר לה מהיום אס ממי, לא תתייחד עמו, שמא יצא עליה. דאיכא למיד' חישקין שמא בעל לסס קדושין וצריכה גט שג, ולמאן דלא חיש נמי מ"מ צפניה היא ואסור להתמיד עם הפנימי (גיטין עג.) בשבויה הקילו. דמשפא בעלמא הוא דאיכא שמא בעלה לעבד סוככים ונספלה לכסותו (קידר הכג.) דספיקא בעלמא הוא ^(ב"י) קידר. אחא ליה אחא מבר חודאה. שהלך אציו לבי חוואי ושא שס אשה וילדה לו אס זה וחזר מבי אהא וירד לנכסי אציו וצא זה אחריו למן מוצב ותצב חלקו ^(ב"י) ^(שס). שפיר קאמר לך. שאינו מכירך ואין זה רמאות, כששלא מאלקן לא היה לך חתומי זקן ועכשיו צאת צתמימת זקן ^(שס). ויכר יוסף את אחיו. כששלא מסה יצו כלס חתומי זקן ^(שס). זיל אייתיהורו את דלאו אחוך חודא. אותם עדים שס לו לזה שצא משם ומכירין צו מי הוא, הציאס אמה ויעידו שאינו צן אציק, או צקס עדים אחריס ^(שס). תרתני לא עבדי. מיראלתך יעשו אחת ששחקן, אבל סמס לא יעשו, לא דיון ששחקן וכו' יעידו האמת אלא גס ששחקן שקר ^(שס). והשיאה רבי לכהונה על פיו. ואע"י דליקורא דלורייתא היא משום וזה ^(ב"י) קידר.

מסורת הש"ס

(א) [קדושין סד: וש"נ], (ב) צבורות לו. צ"מ פא: (ג) [ז"ל רבה ועי' תוס' צבורות לו. ד"ה ואמר], (ד) [צ"ב צב: קדושין סד: ושס נסמון], (ה) גיטין עג., (ו) [לעיל כג. וש"נ, ו] צ"מ לו: ע"ש, (ח) שס צימות פת, (ט) ז"ל ומספרי. יעב"ך, (י) צ"ק קיד: (י) [פ"י נשבע שבועה צמקס. ערוך וכן פ"י רב"ס צב"צ סקו:], (י) [תוספתא פ"ג, (ט) [שמתחם פ"ב ע"ש], (ט) [גיטין פט:], (ס) צב"א: עומס, (ע) [ועיין היטיב תוס' גיטין עג. ד"ה לא], (פ) ג"י כ"י, (צ) [כל זה מנאור צסוגיא צ"ק קיד:].

הגהות מהר"י

תורה אור השלם

י. ופר יוסף את אציו והם לא הבררה:
בראשית מב ח

הגהות מהר"י

הגהות הב"ח

(א) גבי זיל אייתי אח:
(ב) רש"י ד"ה השפא (דרמחא לה לגצירתה או)
תל"מ וי"ב ק"א אין זה:
(ג) ר"ה זיל אייתי אח:
(ד) תוס' ד"ה אמר וי' לא נאמר כלום דרגלים לל' ומ' לך ומי' עליו ומחק:
(ה) ב"א' להעיד שיעידו לל' ומי' עליך ומחק:

הגהות מהר"י

מוסף רש"י

מה לי לשקר במקום עדים. דאנן סהדי שאין אותו הדרך צלא מים ^(ב"י) ^(א) דכל שעתא איכא מיא ^(בבברות ד"ו). לא תתייחד עמו. זה שנתן גט ואמר לה מהיום אס ממי, לא תתייחד עמו, שמא יצא עליה. דאיכא למיד' חישקין שמא בעל לסס קדושין וצריכה גט שג, ולמאן דלא חיש נמי מ"מ צפניה היא ואסור להתמיד עם הפנימי (גיטין עג.) בשבויה הקילו. דמשפא בעלמא הוא דאיכא שמא בעלה לעבד סוככים ונספלה לכסותו (קידר הכג.) דספיקא בעלמא הוא ^(ב"י) קידר. אחא ליה אחא מבר חודאה. שהלך אציו לבי חוואי ושא שס אשה וילדה לו אס זה וחזר מבי אהא וירד לנכסי אציו וצא זה אחריו למן מוצב ותצב חלקו ^(ב"י) ^(שס). שפיר קאמר לך. שאינו מכירך ואין זה רמאות, כששלא מאלקן לא היה לך חתומי זקן ועכשיו צאת צתמימת זקן ^(שס). ויכר יוסף את אחיו. כששלא מסה יצו כלס חתומי זקן ^(שס). זיל אייתיהורו את דלאו אחוך חודא. אותם עדים שס לו לזה שצא משם ומכירין צו מי הוא, הציאס אמה ויעידו שאינו צן אציק, או צקס עדים אחריס ^(שס). תרתני לא עבדי. מיראלתך יעשו אחת ששחקן, אבל סמס לא יעשו, לא דיון ששחקן וכו' יעידו האמת אלא גס ששחקן שקר ^(שס). והשיאה רבי לכהונה על פיו. ואע"י דליקורא דלורייתא היא משום וזה ^(ב"י) קידר.

לא והשתא השומע מן התינוקות מעיד תינוקות עצמן לא כ"ש: [מתני'] א"י זכריה וכו'. תנא אע"פ. פ"י אע"פ שאסורה לו לפי שהיה כהן יחד לה בית בחצירו כשהיא יוצאה יוצאה בראש בניה וכשהיא נכנסת נכנסת בסוף בניה. ופי' כדי שלא יתייחדו. בעי אביי מהו לעשות כן בגרושה. פ"י לדור עמה בחציר התם בשבויה היקילו אבל הכא לא. א"ד ל"ש.